

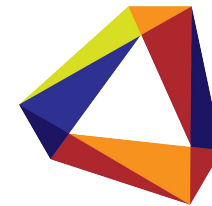
SamSTEM

Ráðstefna Verkfræðingafélags Íslands, 26. september 2024

Anna Helga Jónsdóttir
Prófessor við Raunvísindadeild Háskóla Íslands

Um mig

BS í Véla- og iðnaðarverkfræði frá HÍ

MSc í Hagnýtttri stærðfræði frá DTU - verkfræðigráða

PhD í tölfraði frá HÍ

Rannsóknir og kennsla við DTU

Rannsóknir og kennsla við HÍ

Ráðgjafastörf fyrir ýmis fyrirtæki og stofnanir

Háskólinn
á Akureyri

**HÁSKÓLI
ÍSLANDS**

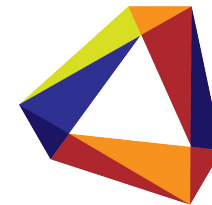

HÁSKÓLINN Í REYKJAVÍK
REYKJAVIK UNIVERSITY

Verkefni úr
Samstarfssjóði
háskólanna

Hver erum við?

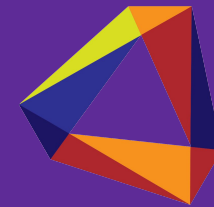
25 einstaklingar, mestmegnis kennarar í HA, HÍ og HR

Stjórn SamSTEM

<p>Anna Helga Jónsdóttir Tölvæðingur og verkfræði- og náttúruvísindis Háskóla Íslands</p>	<p>Martin Jónas Björn Swift Verkefnaábyrgur og Ágættir á Menntavísindis Háskóla Íslands</p>	<p>Aurbjörg Björnsdóttir Forseti SamSTEM og Væðingur og Væðingurinn</p>
<p>Bjarnhildur Kristinsdóttir Lektor í stærðfræði og stærðfræðimenntun á verkfræði- og náttúruvísindis Háskóla Íslands</p>	<p>Freyja Heiðsúttir Prófessor í líffræði og Menntavísindis Háskóla Íslands</p>	<p>Ingunn Gunnarsdóttir Háskólanætur og verkfræðingur í Háskóla Íslands</p>

<p>Benedikt Steinar Magnússon Doktor í stærðfræði og Verkfræði og náttúruvísindis Háskóla Íslands</p>	<p>Benjamin Ragnar Sveinbjörnsson Doktor í líffræði og Verkfræði og náttúruvísindis Háskóla Íslands</p>	<p>Hafsteinn Einarsson Lektor í stærðfræði og Verkfræði og náttúruvísindis Háskóla Íslands</p>	<p>Hjalmyr Hafsteinsson Doktor í stærðfræði og Verkfræði og náttúruvísindis Háskóla Íslands</p>	<p>Ingólfur Gíslason Ágættir í stærðfræði við Menntavísindis Háskóla Íslands</p>	<p>Jón Emil Guðmundsson Lektor í líffræði við Háskóla Íslands</p>	<p>Kári Halldórsson Ágættir við Tölvæðingurinn Háskóla Íslands í Reykjavík</p>
<p>Katrín Líja Sigurðardóttir Lektor og Verkfræðingur Háskóla Íslands í Reykjavík</p>	<p>María Óskarsdóttir Doktor í stærðfræði og Tölvæðingurinn Háskóla Íslands í Reykjavík</p>	<p>Olivier Moschetta Lektor og Verkfræðingur Háskóla Íslands í Reykjavík</p>	<p>Rögvaldur Møller Prófessor í stærðfræði og Verkfræði og náttúruvísindis Háskóla Íslands</p>	<p>Sean Michael Scully Ágættir í stærðfræði við Háskóla Íslands</p>	<p>Sigrún Helga Lund Prófessor í líffræði við Háskóla Íslands</p>	<p>Sigurður Ingi Erlingsson Prófessor í líffræði við Háskóla Íslands</p>
<p>Sigurður Örn Stefánsson Prófessor í stærðfræði við Verkfræði- og náttúruvísindis Háskóla Íslands</p>	<p>Snorri P. Ingvarsson Prófessor í líffræði við Verkfræði- og náttúruvísindis Háskóla Íslands</p>	<p>Stefán Guðnason Háskólanætur og Væðingur við Háskóla Íslands í Akureyri</p>	<p>Steinunn Gróa Sigurðardóttir Háskólanætur og Tölvæðingurinn Háskóla Íslands í Reykjavík</p>	<p>Unnar Árnalds Prófessor í líffræði og Verkfræði og náttúruvísindis Háskóla Íslands</p>		

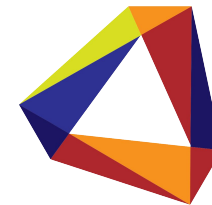

Markmið:

Að fjölga
brautskráningum
úr STEM greinum á
háskólastigi

Hvað hefur gerst fram að þessu?

- Heimsótt 26 framhaldsskóla og haldið 4 fjarfundi að auki.
  - Fundað með kennurum í öllum framhaldsskólum landsins þar sem boðið er upp á náttúrufræðibrautir.
- Haldið tvö málþing 21. júní 2023 og 22. ágúst 2024.
  - *Málþing um undirbúning nemenda við upphaf háskólanáms í STEM greinum.*
- Fundað með Ásmundi Daða Einarssyni og Áslaugu Örnu Sigurbjörnsdóttur og kynnt niðurstöður og tillögur.

Bakgrunnur

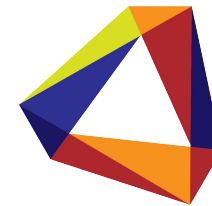

1999: Miðstýrð aðalnámskrá

2008: Ný lög um framhaldsskóla

2011: Opin aðalnámskrá

2015: Styttingin

12 Niðurstöður

samstem.hi.is

1)

Mikill munur er á náttúrufræðibrautum sem framhaldsskólarnir bjóða upp á.

Dæmi eru um að nemendur þurfi einungis að taka 20 einingar í stærðfræði, allar á 2. þrepi, en útskrifast af náttúrufræðibraut.

Það uppfyllir ekki inntökuskilyrði á ýmsar námsleiðir háskóla á sviði stærðfræði, raunvísinda, verkfræði og tölvunarfræði (STEM) og er ekki nægilegur undirbúningur undir nám í slíkum greinum.

2)

Skortur á samræmingu áfangalýsinga veldur margvíslegum áskorunum.

Erfiðara er að deila kennsluefni, hvati til samvinnu og námsefnisgerðar er minni, og erfiðara er að meta áfanga sem teknir hafa verið í öðrum skóla.

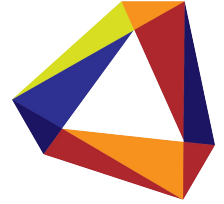
3)

Opnar stúdentsbrautir hafa haft ótilætluð neikvæð áhrif.

Opnar brautir án sérhæfingar sem leggja nemendum litlar skorður í námsvali valda því að nemendur geta útskrifast með stúdentspróf sem veitir þeim víðtæka grunnhæfni en reynist ófullnægjandi sem undirbúningur fyrir farsælt nám á háskólastigi.

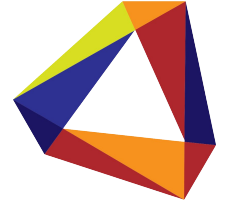
4)

Framboð valáfanga í STEM greinum hefur minnkað í mörgum skólum undanfarin ár.

Fækkun nemenda á náttúrufræðibrautum og stytting framhaldsskólans hefur átt þátt í að erfitt hefur reynst að ná nógu mörgum nemendum í hóp til að kenna efri þrepa áfanga í stærðfræði og raungreinum reglulega.

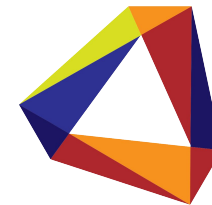
5)

Mikil vöntun er á kennsluefni í stærðfræði, raungreinum og forritun.

Í mörgum skólum er notast við „heimatilbúið“ efni sem kennarar hafa neyðst til að semja í hjáverkum.

6)

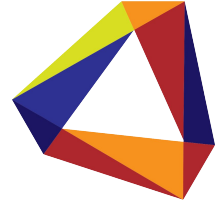

Mikill munur er á undirbúningi nemenda við upphaf náms í framhaldsskóla.

Svo virðist sem að áform um að færa efni niður í grunnskólann hafi ekki raungerst við styttingu framhaldsskólans.

Misræmi í einkunnagjöf á milli grunnskóla er mikið að mati kennara.

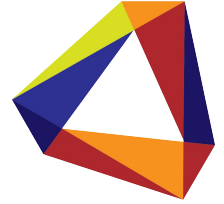
8)

Tölvufærni nemenda sem hefja nám í framhaldsskólum hefur farið aftur undanfarin ár.

Margir nemendur nota eingöngu spjaldtölvur og snjallsíma í grunnskóla og hafa því ekki reynslu af t.d. ritvinnslu og umgengni við skjalasöfn sem hingað til hefur verið hægt að gera ráð fyrir.

9)

Námsmat í fjaráföngum er áskorun.

Dæmi eru um að nemendur vinni ekki sjálf þá vinnu sem metin er til eininga.

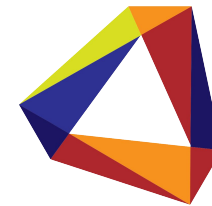
12)

Skortur er á fagmenntuðum kennurum í STEM greinum.

Erfitt er að fá kennara sem eru menntaðir í STEM greinum til starfa.

Algengt er að kennarar STEM faga séu að kenna út fyrir sína sérhæfingu.

Takk fyrir
samstem.hi.is